

"Parasta mitä olen lukenut pitkään aikaan."

- DAVID LAGERCRANTZ

Tätä ei

koskaan

tapahnut

Kylmä sota. Liekehtivä rakkaus.

Lara Prescott

Lara Prescott
TÄTÄ
EI
KOSKAAN
TAPAHTUNUT

SUOMENTANUT IRMELI RUUSKA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Suomennoskatkelmat Boris Pasternakin teoksesta *Tohtori Živago*:
Juhani Konkka (proosa ja luvun 6 Puškin-sitaatti), Arvo Turtiainen (Hamlet-runo)

Englanninkielinen alkuteos

The Secrets We Kept

Copyright © Lara Prescott 2019

Published by agreement with

Folio Literary Management, LLC,

and Sebes and Bisseling Literary Agency.

Suomennoksen © Irmeli Ruuska ja WSOY

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

ISBN 978-951-0-44154-1

PAINETTU EU:SSA

Mattile

*Tahdon olla
niiden joukossa, jotka tietävät,
tai sitten yksin.*

RAINER MARIA RILKE

Sisällys

PROLOGI Konekirjoittajat 11

ITÄ: 1949–1950

1. Muusa 23

LÄNSI: SYKSY 1956

2. Työnhakija 47
3. Konekirjoittajat 68
4. Houkutuslintu 88

ITÄ: 1950–1955

5. Uudelleen koulutettu nainen 107
6. Pilvissä kulkija 127
7. Lähettiläs 145

LÄNSI: HELMIKUULTA SYKSYYN 1957

8. Kuriiri 159
9. Konekirjoittajat 177

ITÄ: 1955–1956

10. Asiamies 189
11. Lähettiläs 206

LÄNSI: SYKSY 1957–ELOKUU 1958

12. Kuriiri 221
13. Houkutuslintu 253
14. Firman mies 270

15. Houkutuslintu 282
16. Kuriiri 299
17. Konekirjoittajat 308
18. Kuriiri 317

ITÄ: TOUKOKUU 1958

19. Äiti 329

LÄNSI: ELOKUU–SYYSKUU 1958

20. Konekirjoittajat 341
21. Nunna 355

ITÄ: SYYSKUU–LOKAKUU 1958

22. Palkittu 377

LÄNSI: LOKAKUU–JOULUKUU 1958

23. Ilmiantaja 389

ITÄ: LOKAKUU–JOULUKUU 1958

24. Lähettiläs 397

LÄNSI: JOULUKUU 1958

25. Loikkari 413

ITÄ: TAMMIKUU 1959

26. Postineiti 423

LÄNSI: KESÄ 1959

27. Opiskelija 441

ITÄ: 1960–1961

28. Melkein leski 449

EPILOGI Konekirjoittajat 465

KIRJAILIJAN KIITOKSET 471

PROLOGI

KONEKIRJOITTAJAT

KIRJOITIMME SATA sanaa minuutissa ilman että tavuaakaan jäi pois. Meillä kaikilla oli samanlaiset työpöydät, ja niiden jokaisen varusteena oli mintunvihreä Royal Quiet Deluxe -kirjoituskone, musta Western Electricin pyöritettävä puhelin ja kasa keltaisia pikakirjoituslehtiöitä. Sormemme suihkivat näppäimillä. Nakutimme kaiken aikaa. Keskeytimme naputtelun vain vastatessamme puhelimeen tai vetäessämme henkoset savukkeesta; jotkut pystyivät kumpaankin yhtä aikaa pitämättä hetkenkään taukoa.

Miehet tulivat kymmenen maissa. Yksi toisensa perään he komensivat meidät työhuoneisiinsa. Istuimme nurkkaan työnnetyllä pienellä tuolilla sillä välin kun he itse istuivat ison mahonkipöydän takana tai astelivat edestakaisin matolla ja puhuivat jonnekin kattoon. Kuuntelimme. Tallensimme. Olimme kuulijakuntana, kun he sanelivat jotain muistiota, raporttia, selostetta tai lounastilausta. Joskus he unohtivat läsnäolomme ja saimme tietää paljon muutakin: kuka yritti sulkea pois kenet, kuka harrasti valtapeliä, kenellä oli suhde, kuka kuului sisäpiiriin, kuka ei.

Joskus meistä ei puhuttu nimellä vaan viitattiin hiusten väriin tai ruumiinrakenteeseen: Blondi, Punapää, Tissikäs. Meilläkin oli salaiset nimet miehille: Kähmijä, Kahvihönkäys, Irvihammas.

Meitä tytöteltiin, mutta emme me mitään tyttösiä olleet.

Tulimme tiedustelupalveluun Radcliffen, Vassarin tai Smithin käyneinä. Olimme sukumme ensimmäisiä yliopistosta valmistuneita naisia. Jotkut meistä osasivat mandariini-kiinaa. Jotkut osasivat ohjata lentokonetta. Jotkut käsittelivät Colt 1873:a taitavammin kuin John Wayne. Mutta työhaastattelussa meiltä kysyttiin vain: »Osaatteko kirjoittaa koneella?»

On sanottu, että kirjoituskone on suunniteltu meille naisille – että vain naisen kosketus saa näppäimet tosiaan laulamaan, että kapeat sormemme ovat sen vekottimen käyttöön omiaan ja että siinä missä autot, pommit ja raketit kuuluvat miehille, kirjoituskone on meidän laitteemme.

No, mene ja tiedä. Mutta on totta, että kun kirjoitimme koneella, sormistamme tuli aivojen jatke ja näppäimemme läiskivät miesten suusta putoilevat sanat – sanat, jotka meidän käskettiin unohtaa – ilman hetkenkään viivettä musteella paperiin. Ja jos asiaa ajattelee sujuvuuden kannalta, niin onhan se melkein pä runollista. Siis melkein.

Mutta toivoimmeko jännityspäänsärkyä, aristavia ranteita ja huonoa työasentoa? Niistäkö haaveilimme, kun opiskelimme lukiossa puolta ahkerammin kuin pojat? Sihteerin työkö meidän mielessämme siinteli, kun avasimme paksun, ruskean kirjekuoren, jossa oli tieto yliopistoon pääsystä? Sekö oli tavoitteemme, kun istuimme valmistujais-

viitta yllä ja -lakki päässä valkoisella puutuolilla urheilukentän viidenkymmenen jaardin viivalla ja otimme vastaan pergamenttikäärön, joka lupaili, että meillä oli pätevyys paljon muuhunkin?

Useimmat meistä pitivät työtä konekirjoitusosastolla väliaikaisena. Emme olisi tunnustaneet sitä ääneen – emme edes toisillemme –, mutta moni meistä uskoi, että se olisi ensimmäinen askel matkalla sinne minne miehillä oli pääsy suoraan yliopistosta: virkaan, omaan työhuoneeseen, jonka lamput hohtaisivat imartelevaa valoa, huoneeseen, jossa olisi plyysimatto ja jalopuinen kirjoituspöytä, oma konekirjoittaja, jolle me itse sanelisimme tekstiä. Pidimme sitä vasta alkuna, emme päätepisteenä, siitä huolimatta, mitä meille oli koko elämämme ajan opetettu.

Osa naisista tuli Palveluun ei suinkaan aloittelemaan uraansa vaan päättämään sen. Noista sota-ajan legendaarisista hahmoista, sinne sotilastiedustelupalvelu OSS:n peruina jääneistä naisista, oli tullut muinaisjäännöksiä, jotka oli sijoitettu uusiin tehtäviin konekirjoitusosastolle, arkistoon tai jonnekin nurkkapöydän ääreen pyörittelemään peukaloitaan.

Esimerkiksi Betty. Sota-aikana hän oli hoitanut pimeitä operaatioita, murentanut vastapuolen taistelutahtoa tekemällä iskuilla, syöttämällä viholliselle lehtijuttuja ja pudottamalla propagandalehtisiä lentokoneesta. Kerran hän oli kuulemma toimittanut dynamiittia miehelle, joka sitten räjäytti sotatarvikejunan sen ylittäessä siltaa jossain Burmassa. Emme voineet olla varmoja, mikä oli totta, mikä ei: OSS:n vanhoilla arkistotiedoilla oli taipumus kadota. Mutta tie-

simme, että nyt Betty istui kirjoituskoneen ääressä kuten me muutkin, ja maineikkaista itärannikon yliopistoista valmistuneet miehet, jotka olivat olleet sota-aikana hänen vertaisiaan, olivat nyt hänen esimiehiään.

Muistamme Virginian. Myös hän istui samanlaisen pöydän ääressä kuin me muutkin – muistamme paksun, keltaisen villatakin, jonka hän kietoi harteilleen vuodenaikaan katsomatta, lyijykynän, jonka hän oli työntänyt nutturaansa päälle. Muistamme pörröisen, sinisen tohvelin työpöydän alla – toista ei tarvittu, koska Virginian vasen jalka oli amputoitu lapsuudessa sattuneen metsästysonnettomuuden jälkeen. Hän oli ristinyt jalkaproteesinsa Cuthbertiksi, ja joskus, nauittuaan muutaman lasillisen liikaa, hän riisui sen ja ojensi katsottavaksemme. Virginia puhui harvoin OSS:n ajoista, ja jos ei olisi kuullut toisten kertomia juttuja hänen vakoilijapäivistään, häntä olisi pitänyt vain ikääntyvänä virkanaisena. Mutta me olimme kuulleet ne jutut. Kuten sen, miten hän oli naamioitunut maitotytöksi ja kuljettanut lehmien mukana kaksi ranskalaista vastarintaliikkeen taistelijaa rajalle. Miten Gestapo oli nimennyt hänet yhdeksi liittoutuneiden vaarallisimmista vakoojista – Cuthbertista huolimatta. Joskus Virginia kulki ohitsemme käytävällä, tai satuimme hänen kanssaan samaan hissiin tai näimme hänen odottavan numero kuuttatoista bussipysäkillä E:n ja 21. kadun kulmassa. Mieleemme teki pysähtyä kyselemään häneltä niistä ajoista, kun hän oli taistellut natsveja vastaan – kysymään, ajatteliiko hän yhä noita päiviä istuessaan pöytänsä ääressä odottamassa seuraavaa sotaa tai sitä, että joku käskisi hänen lähteä kotiin.

oss:n tyttöjä oli yritetty vuosikaudet savustaa ulos – heille ei ollut käyttöä tässä uudessa kylmässä sodassa. Nähtävästi sormet, jotka olivat ennen tottuneet painamaan liipaisinta, soveltuivat nyt paremmin kirjoituskoneen naputteluun.

Mutta sopiko meidän silti valittaa? Meillä oli hyvä työpaikka ja olimme onnekkaita, kun olimme päässeet sinne. Ja olihan työmme jännittävämpää kuin useimmat muut valtion hommat. Olla nyt jossain maatalousministeriössä? Tai sisäministeriössä? Voitteko kuvitella?

NV:stä, Neuvosto-Venäjän osastosta, tuli toinen kotimme. Ja jos tiedustelupalvelu tunnettiin poikien klubina, me muodostimme oman ryhmämme. Aloimme pitää itseämme osastona, ja se kasvatti itsetuntoa.

Eivätkä työmatkat olleet yhtään hassumpia. Huonolla ilmalla kuljimme bussilla tai ratikalla, ja kauniilla säällä kävelimme. Useimmat meistä asuivat keskikaupungin liepeillä: Georgetownissa, Dupontissa, Cleveland Parkissa tai Cathedral Heightsissa. Elelimme yksin jossain hissittömän talon yksiössä, niin pienessä, että jos kävi pitkäkseen, pää melkein osui seinään ja varpaat toiseen. Asuimme Massachusetts Avenuen viimeisissä jäljellä olevissa täysihoitoloissa, joissa oli sänkyjä rivissä ja kotiintuloaika puoli yhdeltätoista. Usein meillä oli kämppeiksiä – muita valtion virassa olevia tyttöjä. Joku Agnes tai Peg, joka jätti aina vaaleanpunaiset vaahtomuovipapiljottinsa pesualtaaseen, tahmeaa maapähkinävoita voiveitseen tai käytettyjä, huolimattomasti käärittyjä terveysiteitä altaan viereen pieneen roskikseen.

Ainoastaan Linda Murphy oli tuolloin naimisissa, ja hänkin oli avioitunut vasta äskettäin. Nuoret rouvat eivät pysyneet töissä kauan. Osa malttoi olla siihen asti kun alkoi odottaa lasta, mutta yleensä lähtöä alettiin suunnitella heti kun kihlasormus oli pujotettu sormeen. Läksiäisissä söimme taukotilassa Safewayn kakkua. Miehet tulivat nauttimaan siivun ja sanomaan, että oli tosi ikävää, kun tytöt lähtivät, mutta näki, miten heidän silmänsä jo kiiluivat, kun he ajattelivat, että joku uusi, nuorempi saattaisi tulla tilalle. Lupasimme pitää yhteyttä, mutta häiden ja vauvan syntymän jälkeen lähtijä asettui asumaan jonnekin pääkaupunkialueen perukoille – kuten Bethesdaan, Fairfaxiin tai Alexandriaan, jonnekin, minne ei päässyt kuin taksilla tai kahdella bussilla. Ehkä matkaisimme sinne lapsen yksivuotispäiville, mutta tuskin enää sen jälkeen.

Valtaosa meistä oli naimattomia, asetimme työn etusijalle ja saimme toistuvasti vakuuttaa vanhemmillemme, ettei se ollut poliittinen kannanotto. Totta kai he olivat ylpeitä, kun valmistuimme yliopistosta, mutta vuosi vuodelta, luodesamme vain uraa lasten tekemisen sijaan, aviomiehen puute ja outo päätöksemme elää suolle rakennetussa kaupungissa herättivät heissä yhä suurempaa hämmennystä.

Totta kyllä, kesäisin Washingtonin kosteus oli kuin raskas, märkä peitto ja hyttyset tiikerinjuovaisia ja äkäisiä. Kiharat, joiden vuoksi olimme nukkuneet papiljotit päässä, lätsähtivät aamulla heti kun astuimme ulos. Ja raitiovaunussa ja bussissa oli kuuma kuin saunassa, haju tosin muistutti mädäntä pesusientä. Olo tuntui joka hetki hikiseltä ja räjäiseltä, paitsi silloin, kun pääsi kylmään suihkuun.

Talvi ei suonut juuri lievitystä. Kääriydyimme lämpimiin vaatteisiin ja ryntäsimme bussipysäkiltä työpaikalle niska kyyryssä yrittäen suojautua tuulelta, joka puhalsi jäiseltä Potomacilta.

Mutta syksyllä kaupunki heräsi eloon. Connecticut Avenuea reunustavat puut olivat kuin oranssina ja punaisena leiskuva ilotulitus. Ja oli ihanan vilpoisaa eikä tarvinnut pelätä, että pusero kastuisi likomäräksi kainaloista. Hotdogkauppiaat myivät paahdettuja kastanjoita pienissä paperipusseissa – juuri sopiva annos illalla kotiin kävellessä.

Ja kevät toi aina tullessaan kirsikankukat ja bussilasteittain turisteja, jotka kiertelivät muistomerkeillä ja lukuisista kieltotauluista piittaamatta poimivat punertavan valkoisia kukkia ja työnsivät niitä korvansa taakse tai rintataskuun.

Syksy ja kevät olivat pääkaupunkiseudulla viipyilyn aikaa, ja silloin meillä oli tapana joskus pysähtyä ja istahtaa penkille, tai kulkea kiertotietä ympäri altaan, josta Lincolnin muistomerkki heijastui. Sisätiloissa, E Streetin virastotalossa, loistelamput loivat tyyliä hohtoaan kaikkeen, korostivat otsamme kiiltoa ja nenämme huokosia. Mutta kun lähdimme illalla töistä ja päätimme kävellä kotiin pitempää reittiä Mallin kautta viileän ilman hivellessä paljaita käsivarsiamme, sellaisina hetkinä suolle rakennettu kaupunki muuttui postikorttimaiseksi.

Mutta muistamme myös aristavat sormet, ranteiden koloutuksen, loputtomat muistiot, raportit ja sanelut. Kirjoitimme niin paljon, että jotkut naputtelivat koneella jopa unissaan. Vielä vuosia myöhemmin vuodekumppanimme saattoi

todeta, että sormemme nytkähtelivät nukkuessamme. Muistamme, miten vilkuilimme perjantaina iltapäivällä kelloa viiden minuutin välein. Muistamme paperin viiltämät haavat, karkean vessapaperin, sen miten aulan parkettilattia tuoksui maanantaiaamuisin puhdistusaineelta ja miten korkokenkäme luistivat sillä päiväkausia, kun se oli vahattu.

Muistamme ainoan ikkunarivin, joka oli aivan NV:n perällä – ikkunat olivat niin korkealla, ettei niistä nähnyt ulos, eikä niistä olisi edes nähnyt muuta kuin ulkoministeriön harmaan rakennuksen kadun toiselta puolelta, ulkoapäin aivan samanlaisen kuin oma harmaa virastomme. Pohdimme ulkoministeriön konekirjoitusosastoa. Miltä väki näytti siellä? Millaista siellä oli? Katsoiko se joukko koskaan ikkunasta meidän harmaata virastoamme ja pohti meitä?

Siihen aikaan päivät tuntuivat pitkiltä ja toisistaan erottuvilta, mutta nyt jälkeenpäin ajateltuna kaikki sulautuu yhteen. Emme osaa sanoa, olivatko pikkujoulut, joissa Walter Anderson läikytti punaviiniä pitkin paidanrintamustaan ja sammui vastaanottoon takinkauluksessaan lappu EI ELVYTYSTÄ, vuonna -51 vai -55. Emmekä muista, saiko Holly Falcon potkut siksi, että antoi vierailevan virkamiehen ottaa itsestään alastonkuvia toisen kerroksen kokoushuoneessa, vai ylennettiinkö hänet niiden kuvien vuoksi ja potkittiin pois vasta vähän myöhemmin jostain muusta syystä.

Mutta muita asioita me kyllä muistamme.

Jos olisitte tuolloin poikenneet päämajaan ja nähneet, että joku nainen, jolla oli tyylikäs, vihreä tweedjakkupuku, meni jonkun miehen jäljessä tämän työhuoneeseen, tai olisitte

nähneet vastaanotossa naisen, jolla oli punaiset korkokengät ja niihin sointuva angorapusero, olisitte ehkä arvelleet, että siinä oli konekirjoittajia tai sihteereitä, ja osuneet oikeaan. Mutta samalla olisitte erehtyneet. *Sihteeri* on yhtä kuin ihminen, jolle uskotaan salaisuus. Sana pohjautuu latinan kielen ilmaisuihin *secretus, secretum*, salainen. Kirjoitimme koneella, mutta jotkut meistä tekivät muutakin. Emme hiiskuneet sanallakaan työstä, jota teimme sen jälkeen, kun olimme päivittäin peittäneet kirjoituskoneemme suojahupulla. Toisin kuin jotkut miehistä, me osasimme säilyttää salaisuudet.

ITÄ

1949–1950

1

MUUSA

KUN MUSTAPUKUISET miehet tulivat, tyttäreni kysyi, maistuisiko heille tee. Miehet kiittivät kohteliaasti kuin kutsutut vieraat konsanaan. Mutta kun he alkoivat tyhjentää kirjoituspöytäni laatikoita lattialle, vedellä hyllystä kirjoja sylikaupalla, käännellä patjoja ja penkoa komeroita, Ira nosti viheltävän pannun hellalta ja pani teekupit ja asetit takaisin kaappiin.

Kun isoa sälelaatikkoa kantava mies käski muita pakkaamaan mukaan kaiken tarpeellisen, kuopukseni Mitja meni parvekkeelle, missä piti siiliään. Hän kääri sen villapuseronsa sisään kuin peläten, että miehet panisivat laatikkoon myös hänen lemmikkinsä. Yksi miehistä – se joka myöhemmin hivuttaisi kämmenensä takamustani myöten alas työntäessään minua mustaan autoon – laski kätensä Mitjan päälle ja sanoi häntä kunnon pojaksi. Mitja, kiltti Mitja, sysäsi käden äkäisesti pois ja vetäytyi lastenhuoneeseen, joka oli hänen ja hänen siskonsa yhteinen.

Äitini, joka oli miesten tullessa ollut kylvyssä, ilmaantui sieltä pelkkä kylpytakki yllään – hiukset vielä märkinä ja kasvot punoittaen. »Sanoinhan minä, että näin siinä käy. Sanoin,

että ne tulevat.» Miehet kahmivat mukaansa Borikselta saamani kirjeet, muistiinpanoni, ruokalistat, lehtileikkeet, aikakauslehdet ja kirjat. »Olga, sanoin että se mies tuottaa meille vain tuskaa.»

Ennen kuin ehdin vastata, yksi miehistä tarttui minua käsivarresta – pikemminkin rakastajan elkein kuin jonkun, joka oli komennettu pidättämään minut – ja sanoi kuumasti kaulalleni hönkäisten, että oli aika lähteä. Jähmetyin. Vasta lasteni ulvonta ravisteli minut hereille. Ovi sulkeutui peräsämme, mutta heidän ulvontansa vain voimistui.

Auto kääntyi kahdesti vasempaan, sitten oikeaan. Sitten jälleen oikeaan. Tiesin ikkunasta katsomattakin, minne mustapukuiset miehet minua veivät. Voin pahoin ja sanoin sen vieressäni istuvalle, paistetulta sipulilta ja kaalilta haisevalle miehelle. Hän avasi ikkunan – pieni ystävällisyyden ele. Mutta pahoinvointi ei hellittänyt, ja kun iso, keltainen tiilirakennus ilmaantui näkyviin, olin oksentaa.

Lapsena minut oli opetettu pidättämään henkeä ja tyhjentämään pääni, kun kuljin Lubjankan ohi – väitettiin, että valtion turvallisuusministeriössä tiedettiin, jos joku hau toi neuvostovastaisia ajatuksia. Siihen aikaan minulla ei ollut aavistustakaan, mitä neuvostovastaiset ajatukset olivat.

Auto ajoi liikenneympyrästä ja sitten portista Lubjankan sisäpihalle. Suuni täyttyi sappinesteestä, ja nielaisin sen kiireesti. Vieressäni istuvat miehet siirtyivät kiireesti niin kauas kuin voivat.

Auto pysähtyi. »Mikä on Moskovon korkein rakennus?» sipulilta ja kaalilta haiseva mies kysyi avatessaan oven. Tun-

sin jälleen kuvotuksen aallon ja kumarruin eteenpäin: paisetetut munat, joita olin syönyt aamiaiseksi, ryöpsähtivät mukulakiville, melkein miehen kiillottomille, mustille kengille. »Tietysti Lubjanka. Väitetään, että sen kellarikerroksesta näkee Siperiaan asti.»

Toinen mies nauroi ja tumppasi tupakkansa kengänpohjaan.

Sylkäisin kahdesti ja pyyhin suuni kädenselkään.

Sisällä isossa, keltaisessa tiilirakennuksessa mustapukuiset miehet luovuttivat minut kahdelle naisvartijalle – luotuaan sitä ennen minuun silmäyksen, joka kertoi, että minun sopisi olla kiitollinen, kun ei ollut heidän tehtävänänsä viedä minua selliin asti. Isompi nainen, jolla oli hennot viikset, istui nurkassa sinisellä muovituolilla, ja pienempi pyysi, rauhallisesti kuin olisi maanitellut taaperoa vessanpytylle, että riisuisin vaatteeni. Riisuin takin, leningin ja kengät ja seisoin pelkät ihonväriset alusvaatteet ylläni, kun pienempi nainen otti minulta rannekellon ja sormukset. Ne kilahtivat metalliastiaan niin että kaiku kimposi betoniseinistä, ja hän elehti, että minun pitäisi riisua myös rintaliivit. Kavahdin ja ristin käsivarteni.

»Ne tarvitaan», sinisellä tuolilla istuva nainen sanoi puhutellen minua ensi kertaa. »Muuten saattaisitte hirttäytyä.» Avasin hakaset ja riisuin liivit, ja kylmä ilma viilsi ihoa. Tunsin, miten heidän katseensa pyyhki vartaloani. Jopa sellaisissa oloissa naiset arvioivat toisiaan.

»Oletteko raskaana?» isompi nainen kysyi.

»Olen», minä vastasin. Myönsin sen ensi kertaa ääneen.

Viimeinen kerta, kun Boris ja minä olimme rakastelleet, oli viikko sen jälkeen, kun hän oli katkaissut suhteemme kolmannen kerran. »Se on ohi», hän oli sanonut. »Tämän on loputtava.» Hänen perheensä joutuisi takiani tuhon omaksi. Tuotin hänelle tuskaa. Hän oli sanonut sen kaiken kävellessämme Arbatilta lähtevällä sivukujalla, ja minä olin lypsähtänyt jonkin leipomon ovensuuhun. Hän nosti minut pysyyn. Huusin, että halusin olla rauhassa. Ihmiset pysähtyivät tuijottamaan.

Seuraavalla viikolla hän oli ovellani. Hän oli tuonut lahjan: ylellisen japanilaisen aamutakin, jonka hänen sisarensa olivat hankkineet hänelle Lontoosta. »Sovita sitä minun miehikseni», hän aneli. Pujahdin sermin taakse ja vedin aamutakin ylleni. Kangas oli jäykkää eikä ollenkaan pukevaa, takki lökötti vatsan kohdalta. Se oli liian iso – ehkä hän oli sanonut sisarilleen, että lahja tulisi hänen vaimolleen. Inhosin aamutakkia ja sanoin sen suoraan. Hän nauroi. »Riisu se sitten pois», hän pyysi. Ja minä tottelin.

Kuukautta myöhemmin ihoani alkoi kihelmöidä, aivan kuin olisin pulahtanut kuumaan kylpyyn tultuani sisään kylmästä. Olin tuntenut samanlaista kihelmöintiä ennenkin, Iran ja Mitjan saatua alkunsa, ja tiesin, että odotin hänen lastaan.

»No sitten lääkäri käy kohta katsomassa teitä», pienempi nainen sanoi.

Minut tarkastettiin, kaikki omaisuuteni vietiin, ja kun olin saanut väljän, harmaan mekon ja kaksi numeroa liian isot

Kansainvälinen menestysromaani naisvakoojista, kylmästä sodasta ja intohimoisesta rakkaudesta.

Naisten sormet naputtelevat salaisuuksia CIA:n konekirjoittajien salissa. Kaukana Neuvostoliitossa Boris Pasternak työstää parhaillaan *Tohtori Živagoa*, neuvostokriittistä rakkausromaaniaan. Hänen rakastajattarensa on lähetetty leirille Siperiaan, varoitukseksi Pasternakille.

Pian kaksi CIA:n työntekijää saa elämänsä tehtävän: ytimessä on Pasternakin rakkausromaani, joka on poliittisesti niin kuuma, että se pitää salakuljettaa takaisin kotimaahansa.

Lara Prescottin esikoisteos on vakoilujännäri, ajankuva Mad Menin tyyliin. Se antaa äänen naisille, jotka työkseen säilyttävät salaisuuksia.

"Fiksu, eläväinen kirja, jota ei malta laskea käsistään. Tämä esikoinen loistaa vakoojatarinana, kirjallisuustrillerinä ja omintakeisena historiallisena romanssina."

- PUBLISHERS WEEKLY

9 789510 441541

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-44154-1

Päällys: Sanna-Reeta Meilahti

Päällyksen kuvat: Shutterstock